

Josep Martínez Lozano, *in memoriam*

Francesc Bonastre i Bertran

Acadèmic de número. Director de l'Institut de Musicologia Josep Ricart i Matas. fslbb@telefonica.net

El veig a mitja tarda, quan el sol de juliol acarona les daurades pedres de la façana de Santa Maria de Montblanc. Assegut damunt un senzill tamboret, cofat amb un barret de palla de pagès, la seva mà esquerra sosté la paleta de colors, que s'endevina feixuga, potser pel contrast amb la dreta, que amb la rapidesa del moviment buscat i trobat, amida el volum i la distància, i gairebé fuetejant amb delectança, immergeix el pinzell als colors escollits, la mirada ferma en el model, i trasllada a la tela el miracle de la seva recreació.

El seu esguard, de tant en tant, descansa; del cigarret, deixat amb cura en un extrem, dins d'una llauneta que li serveix d'improvisat cendrer, ix l'aromàtic fum atiat per la llavors suau marinada. És ell: el *pintor*, el *senyor* Martínez Lozano.

Nosaltres, asseguts al primer rengle de les escales, assistim, impressionats, formant part d'una tàctica convocatòria, a una litúrgia intangible i subtil, oficiada per un ministre del culte incorpori, que construeix la materialitat d'un espai i hi crea l'esperit de la realitat, que a la nostra edat, –nens de set o vuit anys–, ens sembla superior a la que ell plasma amb el seu pinzell: allò que nosaltres vivim ell ho crea; la nostra anècdota diària o furtiva esdevé, allí, una explosió de vida sorgida d'una inexplicable materialitat que fructifica amb el seu talent, el d'ell, el del pintor, el del senyor Martínez Lozano. Ens vèiem des de fora i des de dins per la màgia del seu poder recreador!

Anys a venir, ens retrobarem amb unes altres realitats: un Montblanc reeixit, aimant de les seves arrels i generós amb els seus artistes; el mestre, convertit en una figura mítica, adés pels seus mèrits pictòrics, aconseguits des de les instàncies més senzilles –potser les més difícils– fins als prestigiosos guardons nacionals i internacionals, havia arribat als seus primers vuitanta anys, viscuts amb delectança i presidits per una imparable capacitat de treball, atiats per la continuada experimentació, i revestits d'una generositat sense límits. En celebrar la felicitat onomàstica, vaig dedicar-li una obra simfònica –*Galeria d'impressions*– basada en la seva obra pictòrica d'arrel montblanquina: el gaudi produït per la conjunció de la doble experiència estètica segellà una amistat que venia des de l'adoració de la meua infància.

El 18 de febrer del 2004 fou nomenat Acadèmic corresponent de la nostra Reial Acadèmia, per Llançà; la notícia li produí una gran alegria, i des d'aleshores, la seva presència en els actes de la institució fou constant i profitosa, presidida sempre per la seva extraordinària simpatia i generositat; malauradament, el 7 de juny del 2006 finia els seus dies a Llançà, on vivia darrerament, i on hi ha un museu dedicat a la seva obra.

En retre un darrer homenatge a la seva memòria, ens consola saber que la seva obra –de la qual hi ha una esplèndida mostra que regalà per a la col·lecció de la Reial Acadèmia– gaudeix d’una creixent admiració en els cercles artístics. Altrament, la seva riquíssima humanitat, perdurará entre les persones que des de sempre hem tingut el goig i el privilegi de gaudir de la seva amistat.

Amic Pepe, descansa en pau!

24 de gener del 2007